

Udenrigsministeriet

Den 19. september 2008

Spørgsmål fra Udenrigs-
udvalget til ministeren for
udviklingsbistand af 29. August
2008.
URU alm. del - spørgsmål 207.

Spørgsmål 207:

Vil ministeren oversende det talepapir, der lå til grund for besvarelsen den 27. august 2008 af samrådsspørgsmål Z om det kommende højniveau-møde om bistandseffektivitet i Accra?

Svar:

Nedenfor følger kopi af talepapir om højniveaumøde om bistandseffektivitet den 2.-4. september 2008 i Accra.

Talepapir

Den 2. - 4. sept. afholdes den tredje konference om bistandseffektivitet i Accra med højniveaurepræsentanter fra udviklingslande, donorlande, multilaterale organisationer og civilsamfundet.

Mødet skal gøre status over gennemførelsen af Paris-erklæringen fra 2005 og forpligte alle centrale aktører til en koordineret gennemførelse af Paris-erklæringen gennem vedtagelsen af handlingsplanen Accra Agenda for Action (AAA).

Som baggrund for mødet er bl.a. et studie af den globale gennemførelse af Paris-erklæringen, og en dansk-støttet evaluering af et antal donorlande og modtagerlande.

Accra Agenda for Action og forhandlingerne herom

Paris-erklæringen og den ventede Accra-handlingsplan "Accra Agenda for Action" er vigtige erklæringer for den fremtidige udviklingspolitik, men kan være politisk svære at formidle, da de er temmelig tekniske.

Derfor er det vigtigt at holde fokus på det essentielle politiske budskab om bedre bistand, flere resultater og dermed mere fattigdomsbekæmpelse.

Hvis vi skal nå disse målsætninger, er det derfor nødvendigt, at højniveaumødet i Accra udstikker en ambitiøs og konkret handlingsplan, der går i dybden med Paris-målsætningerne og forpligter alle centrale aktører til at gøre en ekstra indsats.

Der har det sidste halve år været lange og svære forhandlinger om Accra-handlingsplanen. Udviklingslandene og civilsamfundet stiller store krav til donorerne om øget fremgang i

gennemførelsen af Paris-erklæringen. Mens en række donorer arbejder for at undgå konkrete forpligtelser, arbejder Danmark i godt samarbejde med Nordic+ og resten af EU hårdt for at gøre handlingsplanen ambitiøs, konkret og forpligtende.

Det endelige udkast til handlingsplanen skal færdigforhandles og vedtages på politisk niveau i Accra.

Dansk vurdering af udkast til AAA

Der er behov for at yde en ekstra indsats på især tre hovedområder:

For det første at partnerlandenes ejerskab og lederskab udviklings-processerne skal styrkes, med særlig vægt på at fremme de demokratiske institutioners medvirken. Modtagerlandene skal gradvist tage større ansvar for deres egen udvikling.

Der ligger en stor, vigtig udfordring for os donorer i at træde et skridt tilbage og lade være med at forsøge at styre lokale politikker og processer, og samtidig gradvist gå over til at anvende modtagerlandenes systemer og procedurer frem for vores egne. Der ligger samtidig en stor udfordring for modtagerlandene i at forbedre deres systemer, og styrke deres kapacitet til at kunne påtage sig en koordinerende og ledende rolle.

Noget jeg finder meget vigtigt at lægge vægt på er, at dialogen om udviklingspolitik skal bredes mere ud. Dialogen skal ikke bare holdes indenfor de lokale regeringer, men i højere grad inkludere befolkningen, civilsamfundet og ikke mindst parlamenterne. Dette er vigtigt for at sikre et demokratisk ejerskab til udviklingsprocesserne.

For det andet er der behov for at opbygge mere omfattende og mere effektive partnerskaber. Der er kommet mange nye donorer på banen, som bidrager positivt til mere udvikling, men som også giver stadigt stigende fragmentering.

Derfor er det vigtigt, at der arbejdes for sikre øget koordinering med alle udviklingsaktører for at undgå for mange overlappende initiativer. Og det er vigtigt, at donorerne koncentrerer deres bistand og indgår i en bred arbejdsdeling – vi kan simpelthen ikke alle være til stede i alle lande og alle sektorer.

Det er også vigtigt, at NGO'erne involveres mere i udviklingsarbejdet, og at vi anerkender deres bidrag til udvikling som et supplement til det, vi statslige donorer og den private sektor bidrager med. Samtidig har civilsamfundet stort potentiale i forhold til at styrke den demokratiske regeringsførelse og det lokale ejerskab.

For det tredje skal der sikres bedre resultatstyring og mere gensidig ansvarlighed for disse resultater. Paris-erklæringen handler i bund og grund om effektiv fattigdomsbekæmpelse. Både befolkningerne i udviklingslandene og de danske skatteydere ønsker at se konkrete resultater af bistandskronerne.

Derfor skal vi arbejde mere på at kunne vise de resultater, der kommer ud af indsatserne, og vi skal både kunne holde hinanden ansvarlige for at nå vores mål. Vi skal samtidig selv stå til regnskab for vores respektive parlamenter og befolkninger for, hvordan det går med at nå de fastsatte mål.

For at kunne stå til ansvar for vores bagland og hinanden, skal der være øget gennemsigtighed i uddeling og anvendelse af bistandsmidlerne. Vi skal hjælpe udviklingslandene med at opbygge effektive måder at styre efter resultater på, og vi skal selv øge forudsigeligheden i bistanden, så udviklingslandene bedre kan planlægge efter hvilke midler, de har til rådighed.

Selvom handlingsplanen altså peger på nogle vigtige områder, der kan være med til at sikre mere effektiv bistand, så mener jeg desværre ikke at den er forpligtende nok på disse vigtige områder. Der bør være mere konkrete forpligtelser for både donorer og partnerlande, flere deadlines og krav om resultatopfølgning og evaluering for at sikre at målene nås, og at ingen kan løbe fra deres forpligtelser.

Der er også stadig stor uenighed om en række konkrete emner i handlingsplanen. Det drejer sig primært om de områder, der kræver stor politisk vilje og risikovillighed at tage fat på. Næmlig øget anvendelse af modtagerlandenes systemer og procedurer, øget koordination og arbejdsdeling mellem donorer, afbinding af bistanden, og mere gennemsigtig og forudsigelighed i bistandsmidler og bistandsforvaltning.

Selvom disse diskussioner er mere af teknisk karakter, kan det have stor betydning for de overordnede politiske signaler i erklæringen og den indvirkning den vil få på bistandseffektiviteten i fremtiden.

Forhandlingerne om handlingsplanen fortsætter i Accra og jeg vil derfor [sammen med mine embedsmænd] fortsat kæmpe for at hæve ambitions-niveauet på disse områder og for at få alle aktører med i aftalen. Så snart der foreligger en endelige version af Accra-handlingsplanen, vil jeg naturligvis sende den til Udenrigsudvalget med mine kommentarer.

NGO indspil og kritik af AAA

Som I måske har lagt mærke til, har bl.a. IBIS kritiseret udkastet til Accra-handlingsplanen. NGO'erne kritiserer udkastet for at mangle konkrete forpligtelser og deadlines i forhold til bl.a. lokalt ejerskab, afbinding og øget gennemsigtighed og offentlig kontrol med bistandsmidlerne.

Jeg deler kritikken - og kritikken er da heller ikke rettet mod Danmark, som har arbejdet vedholdende for konkrete forpligtelser og deadlines.

Udenrigsministeriet har haft et rigtig godt samarbejde med civilsamfundet op til Accra. Jeg mødtes bl.a. i tirsdags med en række danske NGO'er, der skal med til Accra for at høre deres holdninger og forventninger til mødet. Jeg vil også mødes med dem i Accra for at høre de anbefalinger, der kommer ud af deres møder forud for ministerkonferencen.